

СТАНОВИЩЕ

От Доц. Деспина Проданова Георгиева, дп
Русенски университет „Ангел Кънчев“
Факултет Обществено здраве и здравни грижи, Катедра Здравни грижи
Професионално направление: 7.5 Здравни грижи

Определена със Заповед 3-РК-92 от 29.01.24 г. на основание на Решение на АС 5/23.01.2024г. за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ 1/8 щат, по професионално направление 7.5 Здравни грижи, обявен в ДВ бр. 100 от 01.12.2023г. с кандидат Момчил Костов Баев.

Настоящото становище е изготвено в съответствие със закона за Развитие на академичния състав в България, Правилника за неговото прилагане, като и с изискванията на Наредбата за развитие на академичния състав на НБУ.

I. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет

Конкурсът за „доцент“ в област на Висше образование 7. Здравеопазване и спорт, по професионално направление 7.5. Здравни грижи е обявен по установения законов ред за нуждите на Департамент: Здравеопазване и социална работа, Нов български университет. Единствен кандидат в конкурса е Момчил Костов Баев.

Представената справка от кандидата доказва изпълнение на минималните национални изисквания към научната и преподавателската дейност на кандидатите за заемане на академична длъжност „доцент“ в професионално направление 7.5. Здравни грижи в съответствие със Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за приложение на Закона за развитие на академичния състав в Република България. Кандидатът отговаря и на допълнителните изисквания на Нов български университет, съгласно Наредбата за развитие на академичния състав в НБУ.

Образование и карьерен профил на кандидата

Момчил Костов Баев е роден на 12.08.1986 година във Велико Търново. През 2005 г. завършва Хуманитарна гимназия „Св. Св. Кирил и Методий“, а през 2012 г. придобива ОКС бакалавър в специалност „Социални дейности“ на Стопански факултет във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“. През 2015 г. завършва ОКС магистър в специалност „Обществено здраве и здравен мениджмънт“ на Факултет по обществено здраве в Медицински университет – София. В същия университет през 2020 г. добива ОНС „Доктор“ по „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. Обществено здраве.

Участвал е в редица курсове и обучителни програма, свързани с професионалната му дейност и научни търсения, по които е работил през годините. Притежава два сертификата за обучение на английски език от Ню Йорк, САЩ.

II. Изследователска (творческа) дейност и резултати

За участие в конкурса Момчил Баев е представил един монографичен труд и 9 статии, от

Издание 3.0/03.12.2018 г.

В сила от 12.12.2018 г.

Стр. 1 от 4

Документът е собственост на НБУ! Принтирани и електронни копия, извън посочените в таблицата за контролирани екземпляри на този документ, са неконтролирани. При съмнение, преди ползване, провери за актуалност на версията в Списъка на вътрешните нормативни актове на НБУ.

които 5 са публикувани в научни издания в реферирани и индексирани в световноизвестни база данни и 4 публикации в нереферирани списания с научно рецензиране Представена е справка за 4 цитирания.

1. Оценка на монографичния труд:

Представеният за конкурса монографичен труд „Качество на живот и психично здраве на медицинските специалисти в България“ е структуриран в 12 глави, с общ обем от 159 страници. Проучени са 138 източника на информация, основно на латиница. Авторът представя актуален и значим проблем, свързан с психичното здраве на медицинските специалисти в България. В монографията е представен анализ в три насоки: Документален анализ на факторите, водещи до нарушено психично здраве на медицинските специалисти; Теоретичен анализ на качеството на живот и измерването му, както и Интервенции за подобряване психичното здраве на медицинските специалисти. Осъществен е задълбочен анализ на особеностите на медицинската професия и свързаните с нея рискови фактори-хроничен стрес, емоционална умора и прояви на „професионално прегаряне“. Монографията представя и предизвикателствата, пред които са изправени медицинските специалисти. Засегнати са икономически и етични аспекти, свързани с психичното здраве в медицинската сфера. Авторът представя данни от собствено проучване с участие на мултидисциплинарен екип. Изследванията показват високи нива на стрес, прегаряне и неудовлетвореност от работата, често свързани с лоша работна среда в болниците, ниско възнаграждение, големи работни натоварвания и липса на ресурси и подкрепа. Данните са анализирани задълбочено с направени изводи и препоръки с посочени стратегии за справяне със стигмата за търсене на помощ и създаване на подкрепяща работна среда за подобряване психичното здраве на медицинските специалисти.

Обобщената оценка на приносите от монографията включват:

Теоретични приноси:

- Осъществяване на теоретичен анализ на качеството на живот и психичното здраве на медицинските специалисти в България.
- Проучени са специфичните предизвикателства, пред които са изправени българските медицински специалисти, изследвайки как професионалната им среда влияе на тяхното психично здраве и общото качество на живот.

Приноси от научно-приложен характер:

- Създаване и представяне на първата в България Програма за психично здраве на медицинските специалисти, организирана и провеждана от Фондация Астра Форум, на която авторът е основател и председател.
- Систематизиране и предлагане на широк набор от интервенции като решения на индивидуално ниво, на ниво лечебно заведение, на национално и политическо ниво.

2. Оценка на приносите в останалите приложени публикации:

Научноизследователската дейност на Момчил Баев е насочена в 4 основни направления, посветени на актуални проблеми в областта на общественото здраве и социалната политика:

Първото научно направление е **Сексуално здраве и ХИВ**. Теоретичните и практико-приложните приноси в областта се изразяват в:

- Създаване и прилагане за първи път в България програма за домашно тестване за ХИВ.
- Осъществяване на проучване сред групата на мъжете, които правят секс с мъже (МСМ) за нагласите към и достъпа до скринингово изследване за вируса.
- Представяне на аргументирано становище-препоръка към Консултативния съвет по ХИВ към министъра на здравеопазването за регулиране на тестването за ХИВ в домашни условия.
- Регистрация в Изпълнителна агенция по лекарствата на първото у нас медицинско изделие

за самотестиране за ХИВ в дома.

- Създаване и прилагане на програмата за самотестиране за ХИВ в периода на COVID-19. Липсата на скринингова диагностика заради пандемията успява се компенсират от тази програма, с която се предостави възможност на хиляди хора от цялата страна да узнаят своя ХИВ статус. **Научните публикации, представени по темата са две.**

Второто научно направление е свързано със *Здравето и здравеопазването на бежанци и мигранти*, търсещи международна закрила (3 публикации по темата). Ниската степен на подготовка на обществените системи, включително и здравната, за прием на бежанци дават основание на кандидата да разработи дисертация за придобиване на ОНС „Доктор“ на тема „Рискове пред здравната система на Република България в условията на бежанска криза в Европа“, както и да осъществи изследвания в областта, публикувани в 3 статии. В своите проучвания изследователят открива и документира редица недостатъци в организацията на здравното обслужване на търсещите закрила.

Третото научно направление е *Имунизации и COVID-19*. Научно-приложните приноси в областта се изразяват в:

- Създаване на онлайн базираната група „Наука в кризата“ с цел „превеждане“ на научна информация на разбираем за масовите граждани език. Това прави науката по-достъпна и увеличава нейните практически измерения в ежедневието на гражданите.
- Доказване на връзката между противоепидемични мерки от една страна и заболяемост и смъртност от COVID-19 от друга, на базата на мащабно изследване върху всички актове на законодателната и изпълнителната власт, и националната статистика за заболяели и починали от коронавируса.
- Проведено първото изследване в страната за нагласите за ваксинация, непосредствено при появата на ваксините срещу COVID-19 в България още преди да бъдат достъпни за всички граждани.
- Разработена е Национална комуникационна стратегия за ваксинация срещу COVID-19 с подкрепа на на СЗО и УНИЦЕФ в България. Предоставена на МЗ и Министерски съвет Стратегията, става основа за комуникационни дейности от страна на министерството.
- Разработен е първият у нас Наръчник за медицински специалисти за междуличностно общуване за имунизация, който служи за обучение на кадри в системата.
- Създадената дългосрочна инициатива, наречена „Училище за ваксини“, която се състои от ежемесечни уебинари за попълване знанията на медицинските специалисти в страната. Научните публикации в направлението са две.

Четвъртото научно направление е свързано с *Разрешаване на проблеми в ромската общност*, свързани с достъпа до здравеопазване, качеството и продължителността на живот, здравната култура и навици, и капацитета за промяна в общността са отразени в 2 публикации.

Теоретичните и практико – приложни приносите на Момчил Баев в тази научна област са:

- Осъществено проучване за достъпа до здравеопазване, включително и спешна помощ в ромска общност. Изследването документира недостатъците на здравната система и невъзможността за обхващане чрез здравно осигуряване на една голяма част от българското общество – ромската общност.
- Създадени програми с устойчиви резултати за подготовка на студенти от ромски произход в медицинските университети и подготовка и обучение на парамедици от ромски произход за

нуждите на спешната помощ в София.

3. Представена е справка за 4 цитирания от други автори.

4. Оценка на резултатите от участие в изследователски и творчески проекти и приложение на получените резултати в практиката.

Момчил Баев представя справка за участие в два международни проекта. Първият продължил от 2010-2012 е свързани със социална група, свързана с преодоляването на множество антиромски стереотипи водещи до редица икономически, социални, здравни проблеми в съвременното общество. Вторият обхваща отново социално значим проблем, свързан с възприемането на транс и небинарните хора.

От представената справка става ясно, че през периода от 2012-2023 г. е бил ръководител на 7 научни и образователни проекта. Темите на проектите са в областта на социална и здравна политика в страната. Свързани са със намаляване на уязвимостта към ХИВ на младите хора в най-голям риск. Разширяване на обхвата на ефикасни грижи за превенция и контрол на туберкулозата в ромска общност. Подобряване работата на ЦСМП - София с пациенти от ромски общности. Разширяване и утвърждаване на Модел на парамедици от ромски произход. Насоката на дейността му е посветена на достъпа на пациентите и качеството на грижите. Той се фокусира върху инициативи за застъпничество в здравеопазването, свързани с промени в политиката, достъп до здравеопазване и лечението на най-уязвимите групи.

III. Учебна и преподавателска дейност.

Проведени са две публични лекции в НБУ.

- Психично здраве и социална работа с пациенти с ХИВ инфекция, 2021 г.
- Организация на здравното обслужване на бежанци от Украйна – теоретични и практически аспекти, 2022 г.

IV. Административна и обществена дейност

Момчил Баев е член на над 10 престижни национални и международни организации като: Българско научно дружество по епидемиология на инфекциозните и неинфекциозни болести; Академичен съвет по миграция, ВКБООН; Консултативен съвет по ХИВ и сексуално предавани инфекции към министъра на здравеопазването; Международно Дружество по СПИН (International AIDS Society); Българско дружество по обществено здраве; Постоянната Работна група по овластяване на пациентите в Европейски пациентски Форум, Брюксел, Белгия; Член на COPASAH – Community of Practitioners on Accountability and Social Action in Health; Европейската коалиция по туберкулоза (European TB Coalition); Секция „Здравеопазване на мигранти и етнически малцинства“ на Европейската асоциация по обществено здраве; Глобална младежка коалиция по СПИН (Global Youth Coalition on AIDS).

На базата на проучената богата професионална дейност на кандидата в продължение на повече от 10 години в областта на общественото здраве прави впечатление неговата социална ангажираност с актуални проблеми за страната. Участва в редица експертни групи към МЗ в изготвянето на методически ръководства и национални програми по превенция и контрол на ХИВ/СПИН. Ръководи дългосрочни програми – за превенция и контрол на ХИВ, за общностен мониторинг на здравните услуги, за подкрепа на студенти по медицина от ромски произход, за превенция и контрол на туберкулоза в ромска общност и други.

Получава награда от министерство на здравеопазването и програма „Превенция и контрол на

ХИВ/СПИН и СПИН“ за приноси в борбата с ХИВ в България. Ръководител е на програма „Сексуално здраве и ХИВ“ във Фондация Сингъл Степ. Ръководи програма за обучение и заетост на парамедици в системата на спешна помощ и в партньорство с ЦСМП – София. През 2020 г. основава Фондация Астра Форум, която ръководи и до днес. Фондацията работи за устойчиво обществено развитие чрез способите на науката като прилага различни програми, предимно в сферата на здравеопазването. Основни теми на работа са инфекциозни заболявания, превантивна и социална медицина, психично здраве, обучение на медицински специалисти и застъпнически дейности за развиване на обществени политики.

През целия си професионален опит Момчил Баев се фокусира върху инициативи за застъпничество в здравеопазването, свързани с промени в политиката, достъп до здравеопазване и лечение, координира редица дългосрочни програми, свързани с достъпа, управлението на риска и качеството в здравеопазването.

V. Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата

Нямам бележки относно дейността и постиженията на кандидата. Потвърждавам положителното ми становище за качеството на научната и публикационна дейност на кандидата. Професионалната ангажираност на кандидата му дава възможност да придобие и приложи знания, компетенции и практически опит в различни сфери на общественото здраве, което би било релевантно, актуално и полезно за обучението на студентите и поддържане на високото качество на обучението в НБУ.

VI. Заключение

Всичко гореизложено ми дава основание да оценя ПОЛОЖИТЕЛНО научната и научно-приложна дейност на кандидата Момчил Костов Баев.

Кандидатът покрива изцяло изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“ в НБУ. Изразявам убедено своята положителна оценка на високите постижения в областта на общественото здраве и практиката, научните приноси в представения монографичен труд и останалите приложени публикации, с които кандидатът участва а в настоящия конкурс.

Правя предложение до Научното жури да вземе положително решение и Академичният съвет на НБУ да избере Момчил Костов Баев на академичната длъжност „доцент“ на Нов български университет в професионално направление 7.5 . Здравни грижи.

Дата 25.03.24 г.